Parlament Europejski
2024-2029

Komisja Spraw Zagranicznych

2025/2250(INI)

16.2.2026

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie sprawozdania Komisji dotyczącego Albanii – 2025 r.
(2025/2250(INI))

Komisja Spraw Zagranicznych

Sprawozdawca: Andreas Schieder

SPIS STREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 3

UZASADNIENIE 8

ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE 9

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie sprawozdania Komisji dotyczącego Albanii – 2025 r.
(2025/2250(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Albanii, z drugiej strony[1],

– uwzględniając wniosek Albanii o członkostwo w UE złożony 24 kwietnia 2009 r.,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1529 z 15 września 2021 r. ustanawiające Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III)[2],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1449 z 14 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia Instrumentu Wsparcia Reform i Wzrostu Gospodarczego na Bałkanach Zachodnich[3],

– uwzględniając komunikat Komisji z 5 lutego 2020 r. pt. „Usprawnienie procesu akcesyjnego – wiarygodna perspektywa członkostwa w UE dla państw regionu Bałkanów Zachodnich” (COM(2020)0057),

– uwzględniając komunikat Komisji z 8 listopada 2023 r. pt. „Nowy plan wzrostu gospodarczego dla Bałkanów Zachodnich” (COM(2023)0691),

– uwzględniając program reform Albanii przedłożony w ramach unijnego Instrumentu Wsparcia Reform i Wzrostu Gospodarczego na Bałkanach Zachodnich, zatwierdzony przez Komisję 23 października 2024 r.,

– uwzględniając komunikat Komisji z 8 lipca 2025 r. pt. „Sprawozdanie na temat praworządności z 2025 r.” (COM(2025)0900) oraz towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji pt. „Sprawozdanie na temat praworządności z 2025 r. – Rozdział dotyczący sytuacji w zakresie praworządności w Albanii” (SWD(2025)0928),

– uwzględniając komunikat Komisji z 4 listopada 2025 r. pt. „Komunikat w sprawie polityki rozszerzenia UE w 2025 r.” (COM(2025)0690) oraz towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji pt. „Sprawozdanie za rok 2025 dotyczące Albanii” (SWD(2025)0750),

– uwzględniając sprawozdanie końcowe z misji obserwacji wyborów z ramienia Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR) Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) z 23 października 2025 r. w sprawie wyborów parlamentarnych w Albanii 11 maja 2025 r.,

[1] Dz.U. L 107 z 28.4.2009, s. 166, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
[2] Dz.U. L 330 z 20.9.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
[3] Dz.U. L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– uwzględniając deklarację ze szczytu UE–Bałkany Zachodnie, który odbył się 17 grudnia 2025 r. w Brukseli,

– uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Albanii,

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A10-0000/2026),

A. mając na uwadze, że rozszerzenie UE pozostaje strategiczną inwestycją w pokój, bezpieczeństwo, stabilność oraz rozwój demokratyczny i społeczno-gospodarczy na całym kontynencie europejskim;

B. mając na uwadze, że Albania utrzymała wyraźny strategiczny kurs na członkostwo w UE i wykazała pełne dostosowanie do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) UE;

C. mając na uwadze, że Albania jest krajem kandydującym do UE od 2014 r., w lipcu 2022 r. rozpoczęła negocjacje akcesyjne, w listopadzie 2023 r. pomyślnie zakończyła przegląd zgodności prawa krajowego z prawem unijnym, a między 15 października 2024 r. i 17 listopada 2025 r. otworzyła wszystkie klastry negocjacyjne;

D. mając na uwadze, że w sprawozdaniu Komisji za rok 2025 dotyczącym Albanii potwierdzono, że kraj ten nadal czyni postępy w większości obszarów związanych z przystąpieniem, a jednocześnie podkreślono potrzebę głębszych, spójniejszych i nieodwracalnych reform;

E. mając na uwadze, że wiarygodność procesu rozszerzenia zależy od rygorystycznej warunkowości, postępów opartych na osiągnięciach i skutecznego wdrażania reform, a nie tylko od formalnego przyjęcia prawodawstwa;

F. mając na uwadze, że wzmocnienie instytucji demokratycznych, niezależności sądów, działań antykorupcyjnych, wolności mediów i praw podstawowych nadal ma zasadnicze znaczenie dla ścieżki akcesyjnej Albanii;

G. mając na uwadze, że nie uwzględniono jeszcze w pełni zaleceń OBWE/ODIHR dotyczących dalszej poprawy przebiegu wyborów w Albanii;

1. z zadowoleniem przyjmuje wyjątkowe zaangażowanie Albanii na rzecz integracji z UE, oparte na konsensusie między wszystkimi partiami politycznymi i przytłaczającym poparciu obywateli, oraz pochwala fakt, że Albania otworzyła wszystkie klastry negocjacji akcesyjnych w ciągu zaledwie 13 miesięcy;

2. z zadowoleniem przyjmuje ambitny cel Albanii, jakim jest zakończenie negocjacji akcesyjnych do końca 2027 r., oraz szybkie postępy poczynione w ostatnich latach; podkreśla, że należy zapewnić rzetelne wdrożenie tego prawodawstwa;

3. zauważa, że Komisja ocenia albańskie ramy wyborcze jako zasadniczo odpowiednie do przeprowadzenia opartych na rywalizacji wyborów, przypominając jednocześnie o obawach związanych z nierównymi warunkami działania, niewłaściwym

wykorzystaniem zasobów administracyjnych, zarzutami dotyczącymi kupowania głosów i wywieraniem presji na wyborców; w związku z tym wzywa większość i opozycję do konstruktywnej i pluralistycznej kompleksowej reformy ordynacji wyborczej, w ścisłej współpracy ze społeczeństwem obywatelskim, oraz do pełnego wdrożenia zaległych zaleceń OBWE/ODIHR i Komisji Weneckiej na długo przed przyszłymi cyklami wyborczymi;

4. wyraża zaniepokojenie ciągłą polaryzacją polityczną i konfrontacyjnym dyskursem politycznym, które podważają nadzór parlamentarny, zaufanie publiczne i skuteczne funkcjonowanie instytucji demokratycznych;

5. zachęca do ściślejszej kontroli parlamentarnej nad władzą wykonawczą, większej przejrzystości procedur ustawodawczych oraz bardziej konstruktywnych konsultacji z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, partnerami społecznymi i niezależnymi instytucjami;

Praworządność, sądownictwo i walka z korupcją

6. z zadowoleniem przyjmuje dalsze postępy w reformie wymiaru sprawiedliwości, w tym weryfikację sędziów i prokuratorów, co przyczyniło się do zwiększenia rozliczalności i uczciwości w sądownictwie; zwraca jednak uwagę na utrzymujące się wyzwania związane ze skutecznością wymiaru sprawiedliwości, zaległościami w rozpatrywaniu spraw, spójnością orzecznictwa i próbami wywierania nadmiernego wpływu;

7. apeluje o dalsze wzmacnianie organów zarządzania w sądownictwie, zapewnienia ich niezależności, przejrzystości i kwalifikacji zawodowych, a także o ciągłe inwestycje w infrastrukturę sądową i cyfryzację;

8. podkreśla, że korupcja pozostaje poważnym problemem oraz że mimo postępów w rozwijaniu ram prawnych i instytucjonalnych Albania musi jeszcze bardziej skonsolidować swoje wyniki w zakresie dochodzeń, ścigania i prawomocnych wyroków skazujących, zwłaszcza w sprawach dotyczących korupcji na wysokim szczeblu;

9. podkreśla, że należy zająć się korupcją na wszystkich szczeblach, aby zwiększyć zaufanie obywateli do instytucji państwowych i stworzyć przewidywalne otoczenie biznesowe;

10. podkreśla znaczenie skutecznego zwalczania przestępczości zorganizowanej, w tym siatek zajmujących się praniem pieniędzy i handlem narkotykami, oraz wzywa do zacieśnienia współpracy z agencjami UE, takimi jak Europol i Eurojust;

Prawa podstawowe i wolność mediów

11. apeluje o dalsze wysiłki na rzecz ochrony wolności wypowiedzi i pluralizmu mediów, w tym większej przejrzystości ewentualnych konfliktów interesów właścicieli mediów, zabezpieczeń przed naciskami politycznymi i gospodarczymi na dziennikarzy oraz skutecznego prowadzenia dochodzeń w sprawie gróźb i ataków wobec pracowników mediów;

12. zachęca Albanię do wzmocnienia ram instytucjonalnych na rzecz ochrony mniejszości i

słabszych grup społecznych, w tym Romów i Egipcjan, osób z niepełnosprawnościami, pracowników migrujących i osób LGBTIQ+, oraz do skutecznego wdrożenia przepisów antydyskryminacyjnych; jest zaniepokojony antygenderową retoryką obecną w dyskursie politycznym;

13. podkreśla, że należy poprawić dostęp do wymiaru sprawiedliwości, zwłaszcza dla słabszych i zmarginalizowanych grup społecznych;

Reforma administracji publicznej i sprawowanie rządów

14. dostrzega postępy w reformie administracji publicznej, w tym w planowaniu strategicznym i koordynacji; podkreśla jednak, że konieczne są dalsze wysiłki w celu zapewnienia rekrutacji w oparciu o kryteria merytoryczne i odpolitycznienia służby cywilnej;

15. apeluje o lepsze planowanie polityki, podejmowanie decyzji w oparciu o dowody i o przejrzyste procedury budżetowe, w tym o wzmocniony nadzór parlamentarny nad finansami publicznymi;

Reformy społeczno-gospodarcze i środowisko

16. z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie Albanii we wdrażanie unijnego planu wzrostu gospodarczego dla Bałkanów Zachodnich; zauważa jednak, że wciąż utrzymują się słabości strukturalne, w tym szara strefa, ograniczony wzrost wydajności i trudne otoczenie biznesowe; ponownie podkreśla, jak ważna jest poprawa infrastruktury transportowej w krajach Bałkanów Zachodnich oraz rozbudowa połączeń z państwami członkowskimi UE;

17. podkreśla znaczenie inwestowania w edukację, rozwój umiejętności i innowacje w celu wspierania zrównoważonego wzrostu i spójności społecznej;

18. podkreśla kluczowe znaczenie prawdziwego dialogu społecznego, tak aby rozszerzenie przyniosło korzyści różnym grupom ludności; ubolewa z powodu niskiej częstotliwości posiedzeń Krajowej Rady Pracy; apeluje o wzmocnienie procesu konsultacji trójstronnych, w tym odpowiednią reprezentację związków zawodowych; podkreśla, że należy w dalszym ciągu wspierać budowanie zdolności partnerów społecznych;

19. z zaniepokojeniem odnotowuje ocenę Komisji, zgodnie z którą w ciągu ostatniego roku nie poczyniono żadnych postępów w dziedzinie środowiska i zmiany klimatu;

Polityka zagraniczna i współpraca regionalna

20. pochwala stałe i pełne dostosowanie Albanii do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE, w tym do środków ograniczających, nieprzerwane zaangażowanie Albanii w misje i operacje w ramach WPBiO oraz jej konstruktywną rolę w promowaniu stabilności w regionie;

21. podkreśla znaczenie stosunków dobrosąsiedzkich i współpracy regionalnej jako zasadniczych elementów procesu rozszerzenia i z zadowoleniem przyjmuje aktywny udział Albanii w inicjatywach regionalnych;

Wsparcie UE

22. wyraża zadowolenie, że UE udziela Albanii wsparcia finansowego i technicznego w ramach IPA III oraz Instrumentu Wsparcia Reform i Wzrostu Gospodarczego, oraz podkreśla, że takie wsparcie musi pozostać ściśle powiązane z konkretnymi reformami i mierzalnymi wynikami;

°

° °

23. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawicielce Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządom i parlamentom państw członkowskich oraz prezydentowi, rządowi i parlamentowi Republiki Albanii.

UZASADNIENIE

W niniejszym sprawozdaniu oceniono aktualną sytuację i najnowsze wydarzenia w odniesieniu do postępów Albanii w procesie przystępowania do UE. Zawiera ono odpowiedź Parlamentu na sprawozdanie Komisji w sprawie rozszerzenia z 2025 r.

Albania jest krajem kandydującym do UE od 2014 r., w lipcu 2022 r. rozpoczęła negocjacje akcesyjne, w listopadzie 2023 r. pomyślnie zakończyła przegląd zgodności prawa krajowego z prawem unijnym, a między 15 października 2024 r. i 17 listopada 2025 r. otworzyła wszystkie klastry negocjacyjne w rekordowym czasie wynoszącym niewiele ponad rok.

W tym i przyszłym roku Albania będzie musiała utrzymać tempo realizacji celu, jakim jest gotowość do przystąpienia do UE do końca 2027 r. Umożliwiłoby to państwom członkowskim przystąpienie do ratyfikacji traktatu o przystąpieniu Albanii do UE przed końcem dekady. Na tym kolejnym etapie zasadnicze znaczenie będzie miało skuteczne wdrożenie przyjętych reform w praktyce.

W niniejszym sprawozdaniu oceniono postępy Albanii w zakresie instytucji demokratycznych, wolności mediów, zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego, praw podstawowych, praworządności, reform społeczno-gospodarczych, środowiska, współpracy regionalnej i polityki zagranicznej.

Pomimo osiągniętych postępów przed Albanią nadal stoi szereg wyzwań, takich jak przezwyciężenie wewnętrznej polaryzacji politycznej i poprawa kultury politycznej, wzmocnienie praworządności i konsolidacja reform antykorupcyjnych.

W tegorocznym sprawozdaniu położono szczególny nacisk na reformy społeczno-gospodarcze i podkreślono kluczowe znaczenie prawdziwego dialogu społecznego dla zapewnienia wszystkim grupom społecznym korzyści płynących z rozszerzenia.

ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE

Zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu sprawozdawca oświadcza, że ujął w swoim sprawozdaniu informacje dotyczące kwestii związanych z tematem, które otrzymał podczas sporządzania projektu sprawozdania od następujących przedstawicieli grup interesu objętych zakresem porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości[1] lub od następujących przedstawicieli organów publicznych państw trzecich, w tym ich misji dyplomatycznych i ambasad:

1. Przedstawiciele grup interesu objęci zakresem porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości
2. Przedstawiciele organów publicznych państw trzecich, w tym ich misji dyplomatycznych i ambasad
Government of Republic of Albania
Members of Parliament of the Republic of Albania

Powyższy wykaz został sporządzony na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawcy.

Gdy osoby fizyczne są wymienione w wykazie z imienia i nazwiska, zidentyfikowane poprzez swoją funkcję lub wymienione z imienia i nazwiska wraz z podaniem ich funkcji, sprawozdawca oświadcza, że przedstawił tym osobom fizycznym Oświadczenie o ochronie prywatności w Parlamencie Europejskim nr 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), w którym określono warunki mające zastosowanie do przetwarzania danych osobowych tych osób oraz prawa związane z takim przetwarzaniem.

[1] Porozumienie międzyinstytucjonalne z 20 maja 2021 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie obowiązkowego rejestru służącego przejrzystości (Dz.U. L 207 z 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).